

Gebroken hand of vinger

Plastische Chirurgie

Inleiding

Een botbreuk (fractuur) in de hand komt veel voor. Ongeveer een derde van alle fracturen betreft een handfractuur. Deze folder geeft algemene informatie over de behandeling van een fractuur in de hand of vinger. Het is belangrijk dat u zich realiseert dat de situatie bij iedereen weer anders kan zijn. De folder is bedoeld als aanvulling op het gesprek met uw arts.

Gebroken vinger

Hoewel een gebroken vinger een kleine verwonding lijkt, kan het zonder goede behandeling een grote beperking opleveren. De botten in een normale gezonde hand zitten precies op hun plaats, waardoor de hand veel speciale functies kan vervullen, zoals het vasthouden van een pen en het bewegen van kleine dingen in uw handpalm. Wanneer een vingerbot breekt, kan de hele hand niet goed functioneren. Zonder behandeling kan de gebroken vinger stijf en pijnlijk worden.

Symptomen

Symptomen van een gebroken hand of vinger zijn:

- zwelling van de hand / vinger;
- gevoeligheid;
- vervorming van de hand / vinger;
- het niet kunnen bewegen van de hand / vinger;
- een verkorte vinger;
- een ingedrukte knokkel;
- het schuiven van de vingers over elkaar bij het maken van een gedeeltelijke vuist (grijpbeweging rond een tennisbal).

Diagnose en behandeling

Uw arts laat röntgenfoto's maken om de plaats van de fractuur en het soort fractuur te bepalen. Bewegingstesten en onderzoek naar het gevoel in de vingers kunnen onderdeel uitmaken van het lichamelijk onderzoek. Hiermee kan eventuele schade aan de zenuwen vastgesteld worden.

Over het algemeen kan de arts de botten zonder operatie weer op de juiste plaats krijgen. Er wordt om de fractuur dan een gipsverband of een spalk aangebracht om alles vast te zetten en op zijn plaats te houden. Het gipsverband loopt meestal van uw vingertoppen tot bijna aan uw elleboog. De arts zal u meestal na een week terug willen zien om nieuwe röntgenfoto's te maken. Hiermee wordt gecontroleerd of alle botten nog op de juiste plaats zitten.

Normaalgesproken draagt u het gips drie à vier weken.

Na de genezing kan uw vinger iets korter zijn, maar dit hoeft geen invloed te hebben op het functioneren van uw hand of vinger.

Bij sommige hand- en/of vingerfracturen moeten de botten door middel van een operatie weer op de juiste plaats worden gebracht. Meestal is dit het geval als de botten:

- door de huid naar buiten steken;
- niet op hun plaats kunnen worden gehouden door gipsverband of spalk;
- door een ongeluk verbrijzeld zijn.

Voorbereiding operatie

De volgende informatie is belangrijk als voorbereiding op uw operatie:

- **verdooving (anesthesie):** een operatieve behandeling van een hand- en / of vingerfractuur vindt plaats onder algehele verdooving (algehele anesthesie) of onder plaatselijke verdooving (locale anesthesie). Nadat de arts met u heeft besproken dat u geopereerd gaat worden, brengt u een bezoek aan het Opnameplein. Op deze polikliniek spreekt u de anesthesioloog vóór een operatie. Hij bespreekt met u op welke manier u tijdens de ingreep wordt verdoofd en geeft u informatie over de voorbereidingen rond de ingreep. Tijdens uw bezoek aan

het Opnameplein ontvangt u de brochure 'Informatie van de anesthesioloog voor patiënten die een operatie ondergaan';

- **medicijnen:** het kan zijn dat u moet stoppen met het innemen van geneesmiddelen die de bloedstolling mogelijk beïnvloeden (bloedverdunningsmiddelen), omdat deze middelen de kans op bloedingen tijdens of na de ingreep verhogen. Bloedverdunningsmiddelen die u mogelijk niet meer mag innemen, zijn:

- acenocoumarol (Sintrom®)
- fenprocoumon (Marcoumar®)
- carbasalaatcalcium (Ascal®)
- acetylsalicylzuur (Aspirine®)
- clopidogrel (Plavix®)
- Apixaban (Elquis®)
- Dabigaran (Pradaxa®)
- Rivaroxaban (Xarelto®)

Uw arts bespreekt met u óf en wanneer u met deze medicatie moet stoppen. Uw andere medicijnen kunt u gewoon doorgebruiken. Heeft u onduidelijkheden of twijfel over het gebruik van medicijnen, overleg dit dan met uw arts;

- **roken:** stop tenminste zes weken voor de behandeling met roken. In sigaretten zit de stof nicotine. Nicotine vernauwt de bloedvaten, waardoor problemen ontstaan bij de wondgenezing. Er is meer kans op complicaties, zoals ontstekingen, trage genezing van de wond of lelijke littekens;
- **vervoer:** wij verzoeken u van tevoren uw vervoer naar huis te regelen. Door de behandeling is zelfstandig naar huis reizen per auto, fiets of openbaar vervoer niet verantwoord.

Operatie

Hand- en vingerfracturen worden behandeld door de plastisch chirurg. De specialist zet draadjes, schroeven of platen (implantaten) in de hand om de fractuur op de juiste plaats te houden. Een verdraaiing van het bot tijdens de genezing kan ertoe leiden dat de hand en / of vingers niet meer goed kunnen functioneren. Na de operatie wordt uw hand verbonden.

Na de operatie

Na enige uren is de verdoving uitgewerkt. Tegen de pijn kunt u paracetamol nemen. Hiervoor kunt u de dosering gebruiken volgens recept van de anesthesioloog.

U krijgt een sling voor de eerste paar dagen na de operatie. De vingers die niet in de spalk zitten kunt u het beste gewoon blijven bewegen. U moet uw gebroken hand goed omhoog houden. Afhankelijk van het genezingsproces kan het zijn dat uw arts een controle afspraak maakt om te kijken of de hand niet verstijft en / of samentrekt (contractuur) tijdens het herstel.

De hechtingen worden meestal na 10 tot 14 dagen verwijderd. U krijgt hiervoor een afspraak na de operatie. Nadat het bot genezen is, worden eventuele draadjes, schroeven of platen vaak operatief verwijderd. Soms kunnen ze blijven zitten.

Na de genezing kunt u wat last hebben van stijve handgewrichten doordat u ze een lange periode niet heeft kunnen bewegen. Oefeningen doen kan dan nodig zijn, al dan niet in samenwerking met een fysiotherapeut. Uw arts zal de nazorg met u bespreken.

Complicaties

Zoals bij iedere operatie, kunnen ook bij deze behandeling complicaties optreden. Gelukkig komen deze niet vaak voor. Mogelijke complicaties zijn:

- nabloedingen en infecties;
- niet genezen van de fractuur. Soms moet deze dan opnieuw geopereerd worden;
- posttraumatische dystrofie. Dit is een zeldzame complicatie waarbij de hand opzwellt, pijnlijk is (vooral bij beweging) en rood of blauw verkleurt. Raadpleeg zo snel mogelijk uw arts bij deze verschijnselen.

Nazorg / leefregels na een handoperatie

Na een handoperatie gelden de volgende leefregels:

- u mag twee dagen na de operatie of nadat het verband of gips is verwijderd de hand weer wassen onder de kraan of douchen. Laat u de eventuele hechtpleisters zo lang mogelijk zitten;

- houd de hand hoog. Als u de hand hoger houdt dan de elleboog en alle niet ingepakte vingers blijft bewegen, voorkomt u dat ze stijf, dik en pijnlijk worden;
- maak met alle vingers vijf keer per uur een vuist. Strek de vingers rustig en sluit ze ook weer net zo rustig;
- de vingers en de hand worden altijd dikker en stijf na de operatie. Dit is normaal. In de loop van de weken na de operatie wordt dit soepeler. Het bewegen van de vingers helpt hierbij;
- de hechtingen worden na 10 tot 14 dagen verwijderd;
- na twee weken mag u weer fietsen en autorijden, tenzij anders is aangegeven door de arts;
- verricht geen zware lichamelijke arbeid, til of sport niet gedurende zes weken. Hierna is de stelregel: 'wat goed aanvoelt, mag u doen'.
- heeft u pijn, dan kunt u paracetamol 500 mg nemen. Neem vier keer per dag twee tabletten paracetamol. Neem daarnaast de pijnstilling die de arts u heeft voorgeschreven.

Vergoeding

Controleer van tevoren of uw ziektekostenverzekeraar een contract heeft afgesloten met het Medisch Spectrum Twente voor deze behandeling. De zorg wordt vergoed zoals de verzekeraar dat in de polis heeft bepaald. Sommige zorg valt niet onder de basisverzekering. U kunt zich hiervoor aanvullend verzekeren.

Aanvullende informatie

- op de website van ons ziekenhuis: www.plastischchirurgen.com
- in het Patiënten Service Centrum, route C02.

(Pijn)klachten

Heeft u wondproblemen, ernstige pijnklachten of andere vragen, dan kunt u altijd tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek Plastische Chirurgie. Buiten kantoor tijden dient u contact op te nemen met de receptie van het ziekenhuis, telefoon (053) 4 87 20 00. Zij nemen contact op met de dienstdoende plastisch chirurg.

Belangrijke contactgegevens

- Opnameplein, route C04, telefoon (053) 487 30 60;
- Plastische Chirurgie Enschede, route C13, telefoon (053) 487 22 50;
- Plastische Chirurgie Oldenzaal, route 180, telefoon (053) 487 22 50

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de specialist of verpleegkundige dan om nadere uitleg.